

IÄKKÄÄN HENKILÖN YMPÄRIVUOROKAUTISEEN HOIVAAN HAKEUTUMISEEN JA HOIVAPAIKAN SAAMISEEN LIITTYVÄT PERUSTEET

1 Iäkkään henkilön pitkäaikainen hoito ja huolenpito on toteutettava ensisijaisesti hänen kotiinsa tai muuhun kodinomaiseen asuinpaikkaansa järjestettävillä palveluilla. Palvelut sovitetaan sisällöltään ja määrältään vastaamaan henkilön kulloisiakin palvelutarpeita huomioiden olemassa olevat resurssit.

2 Kun yksityiskodissa asuminen ei ole enää mahdollista sinne saatujen palveluiden (kotihoiton tukipalvelut, lyhytaikaishoito, intervallihoito, kotikuntoutus, tukiasunto ja kolmannen sektori toiminta) avulla ja/tai terveyskeskussairaalaan tehtyjen kotikokeilujen jälkeen, selvitetään ympärivuorokautisen hoivapaikan tarvetta kokonaisvaltaisesti yhdessä iäkkään henkilön ja mahdollisuuksien mukaan hänen omaisensa tai edunvalvojansa kanssa. Pääsääntönä on, että asiakkaan luokse tehdään vähintään 2-3 kotihoiton tai omaisavun käyntiä päivässä ennen kuin haetaan ympärivuorokautisen hoidon paikkaa. Iäkkään henkilön toimintakykyä arvioidaan monipuolisesti ja arviointi pyritään tekemään aina kun mahdollista iäkkäälle henkilölle tutussa ympäristössä eli hänen kodissaan. Huonot asuinolot eivät ole peruste ympärivuorokautisen hoivapaikan saamiselle.

3 Vanhuspalveluiden ympärivuorokautiseen hoivaan iäkkäät henkilöt siirtyvät yleensä joko kodistaan tai terveyskeskussairaalan vuodeosastolta. Kun henkilö on asunut kodissaan kotihoiton palveluiden tukemana tai omaishoidettavana, keskustellaan ympärivuorokautisen hoivan tarpeesta hänen, mahdollisuuksien mukaan hänen omaisensa ja kotihoiton henkilökunnan kanssa ennen hoitoon hakeutumista.

4 Terveyskeskussairaalan vuodeosastot on tarkoitettu niille, joiden terveystilanne lääketieteellisen arvion perusteella edellyttää sairaalahoitoa. Jollei em. tarvetta ole, tekee hoitava lääkäri kotiutuksesta päätöksen. Iäkkään henkilön kotiutus voi tapahtua hänen yksityiskotiinsa tai vanhuspalveluiden ympärivuorokautiseen hoivaan hoitopaikan vapautuessa. Vanhuspalveluiden ympärivuorokautista hoivaa tarjoavat tehostetun palveluasumisen yksiköt ja hoivakodit. Pääosa tarjolla olevista huoneista on kahden hengen huoneita. Etenkin hoivakodeissa yhden hengen huoneita on rajoitetusti ja ne on tarkoitettu erityistilanteita varten. Yksikön sisällä voidaan myöhemmin tehdä huoneiden vaihtoja perustellusta syystä.

5 Terveyskeskussairaalan vuodeosastolta vanhuspalveluiden ympärivuorokautiseen hoivaan hakeutuvien henkilöiden hoidon tarpeen arvioimiseksi pidetään moniammatillinen hoitoneuvottelu hoitavalla osastolla.

6 Terveyskeskussairaalan vuodeosastolla pidetyn hoitoneuvottelun tai kotihoidossa käydyn hoitokeskustelun jälkeen iäkäs henkilö (hakija), hänen omaisensa, kotihoidon tai terveyskeskussairaalan työntekijä ottaa yhteyttä palveluohjaajaan hoivapaikan hakemiseksi ympärivuorokautisesta hoivasta. Palveluohjaaja kokoaa hakijan palvelutarpeen ja toimintakyvyn arviointiin liittyvät tiedot kattavasti ja valmistelee hakemuksen palveluohjausryhmän kokoukseen. Palveluohjausryhmään (POR) kuuluvat geriatrian erikoislääkäri, kaksi palveluohjaajaa ja vanhuspalveluiden palveluohjaaja. Tarpeen mukaan kokoukseen voidaan pyytää osallistumaan hakijan omahoitaja tai muu tiimin hoitaja.

7 Hakijan ympärivuorokautisen hoivan tarve arvioidaan palveluohjausryhmässä hänen toimintakykynsä ja avuntarpeensa perusteella. Jos hakijalla on kesken kuntoutusjakso, kotikokeilu tms., siirretään palvelutarpeen arviointia, jotta henkilön oikean hoivapaikan päättämiseen tarvittava kaikki olennainen tieto on saatavilla.

8 Palveluohjausryhmä tekee kokonaisvaltaisen palvelutarvearvion. Myönteinen päätös tehdään, jos hoivapaikan saannin perusteet täyttyvät. Hakijalle lähetetään hyväksymisestä kirjallinen päätös. Päätöksen saatuaan hakija jää yleensä odottamaan hänelle sopivan hoivapaikan vapautumista. Tavoitteena on, että hakija odottaa ympärivuorokautista hoivapaikkaa kodissaan tarpeellisten palveluiden avulla. Kielteisestä päätöksestä lähetetään myös kirjallinen päätös.

9 Jollei hakija ole saanut hoivapaikkaa kolmen (3) kuukauden kuluessa, palveluohjausryhmä kartoittaa hakijan toimintakykytiedot ja arvioi kokonaistilanteen uudelleen. Palveluohjaajat seuraavat hakijoiden tilannetta odotusaikana. Iäkkään henkilön toimintakyky saattaa muuttua, myös parempaan suuntaan. Joskus hakija saattaa kuntoutua odotusaikana ja hänen ympärivuorokautisen hoivan tarpeensa näin poistuu.

10 Hakijan tai hänen omaisensa on mahdollista esittää useampi toive ympärivuorokautisesta hoivapaikkayksiköstä. Kotona odottavan hakijan on mahdollista kerran kieltäytyä osoitetusta hoivapaikasta toiveeseensa vedoten. Näissä tapauksissa pyydetään hakijaa täyttämään kieltäytymislomake dokumentoinnin vuoksi. Jos hakija odottaa vanhuspalveluiden hoivapaikkaa terveyskeskussairaalan vuodeosastolla, hänen tulee ottaa vastaan osoitettu

hoivapaikka. Kotona asuvan puolison mahdollisuutta käydä hoivayksikössä pyritään tukemaan paikkavalinnalla.

- 11 Palveluohjaaja ilmoittaa hakijalle tai hänen omaiselleen sopivan hoivapaikan vapautumisesta ja esittää pyynnön hoivapaikan vastaanottamisesta ilman viivytystä.
- 12 Palveluohjaaja päättää ympärivuorokautisen hoivapaikan myöntämisestä palveluohjausryhmän arvioinnin perusteella ja laatii siitä kirjallisen päätöksen.
- 13 Iäkkään henkilön terveyttä ja toimintakykyä tuetaan ja mm. tämän vuoksi hoitohenkilökunta arvioi hänen toimintakykyään koko hänen hoitosuhteensa ajan. Jos iäkäs henkilö kuntoutuu ympärivuorokautisessa hoivassa olleessaan, hänen on mahdollista siirtyä kevyempään hoitomuotoon kuten esim. hoivakodista tehostettuun palveluasumiseen. Samantasoisesta yksiköstä toiseen yksikköön tehtäviä siirtoja toteutetaan vain erityisin perustein.
- 14 Iäkkään henkilön hoitojärjestelyjen pysyvyys turvataan vanhuspalveluissa siten, että hänen on mahdollista asua yksikössä elämänsä loppuun asti. Kuoleman lähestyessä häntä voidaan hoitaa yksikössä saattohoitovaiheessa kotisairaalan avustuksella.